

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

POWIATU KOŹMINSKIEGO

Przedpłata:
na miesiąc kwiecień **1391400** mkp.

Wychodzi w środy i soboty

Ogłoszenia:
mm 1-lam. 50 000 mkp.

Dział urzędowy

Nr. 119. Na fundusz celem przyjsia z pomocą poszkodowanym powiatu koźmińskiego zaraza płucną złożono przez mieszkańców gminy Polskie-Oleńdry 2 ctr. żyta i 10 500 000 marek gotówki.

Za powyższą składkę uprzejmie dziękuje w imieniu Komitetu wykonawczego.

— L. dz. 1695/24. St. I. —

Koźmin, dnia 28 marca 1924 r.

Kierownik Starostwa, Niemojowski.

Nr. 120. Dotyczy rent od wypadków w rolnictwie.

Poznański Wydział Krajowy, jako Zarząd Główny Zakładu Ubezpieczeń od wypadków w Rolnictwie postanowił przyznawać dodatki drożyzniane do rent z Ubezpieczenia wypadkowego w rolnictwie osobom które na podstawie istniejących Ustaw wzgl. Rozporządzeń nie mają prawa do dodatków. Odnośne wnioski kierować należy do Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków w Rolnictwie w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 26 (Starostwo Krajowe).

— L. dz. 166/24. N. W. —

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.

Koźmin, dnia 25 marca 1924 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Niemojowski.

Nr. 121. Następująca osoba z powiatu tutejszego zamierza na stałe do Niemiec się wyprowadzić.

August Begemann, osadnik z Lipówca wraz z rodziną.

Osoby i urzędy, mające jakiekolwiek pretensje do wyżej wymienionej osoby, zechcą się w przeciągu 6 dni w tutajszem Starostwie pokój nr. 3 zgłosić.

Koźmin, dnia 1 kwietnia 1924 r.

Kierownik Starostwa Niemojowski.

Nr. 122. Rozporządzenie I. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 stycznia 1924 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu celem wykonania ustawy z 11 sierpnia 1923 o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych.

(Ciąg dalszy).

§ 30. Od ustalonych sum obrotu i wymierzonych kwot podatku mogą być wnoszone odwołania za pośrednictwem magistratu (wydziału powiatowego) do władz nadzorczych, wskazanych w art. 48 ustawy z dnia 11. sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) w następujących terminach:

1. przez płatników, o których mowa w § 29 niniejszego rozporządzenia, w ciągu dni czterech licząc od dnia następnego po doręczeniu zawiadomienia;

2. przez wszystkich innych płatników:

- a) co do sum obrotu i kwot podatku, wymierzonych za pierwsze półrocze roku podatkowego, — najpóźniej do 15 października tego roku;
- b) co do sum obrotu i kwot podatku, wymierzonych za drugie półrocze roku podatkowego, — najpóźniej do 15 kwietnia następnego roku.

Wnieсение odwołania nie wstrzymuje obowiązku wpłacenia podatku w przepisany terminie.

Spoźnionym odwołaniom magistrat (wydział powiatowy) nie nadaje dalszego biegu, o czym płatnika zawiadomić należy.

Władzani powołanemi do rozstrzygania odwołań i decydującymi ostatecznie są władze nadzorcze wskazane w art. 48 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747). O ile według tego przepisu powołanym do rozstrzygania odwołań i decydującym ostatecznie w zastępstwie wydziałów wojewódzkich jest Minister Spraw Wewnętrznych, to aż do czasu wprowadzenia w życie samorządu wojewódzkiego — przelewa się niniejszem jego uprawnienia w tym zakresie na Wojewodów (Delegata Rządu w Wilnie).

§ 31. Prawo wniesienia odwołania nie przysługuje temu płatnikowi, który wbrew przepisom § 8 rozporządzenia bądź wcale nie złożył zeznania o obrocie, bądź też złożył je po terminie.

Odwołanie takiego płatnika nie podlega rozpoznaniu, o czym należy go zawiadomić.

§ 32. Przewodniczącemu komisji szacunkowej służy prawo zgłoszenia sprzeciwu przeciw uchwałom komisji szacunkowej w terminie 7-dniowym od dnia następnego po powzięciu uchwały.

Do sprzeciwu tego mają odpowiednie zastosowanie postanowienia, zawarte w art. 87 ustępy: drugi, trzeci i czwarty ustawy z dnia 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego (D. U. R. P. Nr. 58, poz. 412), oraz w § 43 rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 27 czerwca 1923 r. w celu wykonania wspomnianej ustawy (D. U. R. P. Nr. 67, poz. 522).

§ 33. Do praw i obowiązków władzy nadzorczej, powołanej do rozstrzygania odwołań, wzgl. komisji odwoławczej i jej przewodniczącego mają odpowiednie zastosowanie, przepisy zawarte w art. 88, 89, 90 i 91 ustawy z dnia 14 maja 1923 roku w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 412) i w art. 44 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747).

Magistrat (wydział powiatowy) bada konkretne zarzuty odwołania, przeprowadza w razie potrzeby

Kurs franka waloryzacyjnego
2. 4. 1924 r. = 1800 000,— mk.

uzupełniające dochodzenia i akta sprawy wraz z wnioskiem komisji szacunkowej; względnie z własnym wnioskiem przesyła właściwej, władzy nadzorczej — najpóźniej w terminie 30 dniowym od dnia otrzymania odwołania.

§ 34 Podatek korzysta z ustawowego pierwszeństwa zaspokojenia z całego majątku ruchomego należącego do przedsiębiorstwa, obłożonego tym podatkiem.

§ 35. Nadmierne lub niewłaściwie wpłacone kwoty podatku podlegają zwrotowi na podstawie zarządzeń magistratu (wydziału powiatowego.)

Magistraty (wydziały powiatowe) są władne umarzać należności podatkowe na skutek decyzji władz odwoławczych (§ 30) i Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Umorzenie należności z innych przyczyn może nastąpić tylko w porozumieniu z właściwym wydziałem wojewódzkim — a aż do wprowadzenia samorządu wojewódzkiego w życie — porozumieniu z Ministerstwem Skarbu w b. dz. rosyjskiej, z Tymczasowym Wydziałem Samorządowym w b. dzielnicy austriackiej i z właściwym krajowym związkiem komunalnym w b. dzielnicy pruskiej.

§ 36 W wyjątkowych wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu władny jest darować skutki nieotrzymania wszelkich terminów, przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu. Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Skarbu służy prawo przeniesienia powyższych uprawnień w tym zakresie na bezpośrednio podległe im władze.

§ 37. Pod względem wymiaru i poboru kar, oraz postępowania karnego mają zastosowanie przepisy, zawarte w art. 62—67 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747), z tem, że:

- a) za wykroczenia porządkowe przeciwko przepisom o wymiarze i poborze wojewódzkiego podatku od obrotu trunkami w wyszynku, w drobnej sprzedaży i w handlu detalicznym w wypadkach przewidzianych w art. 67 wspomnianej ustawy podlegają karze porządkowej do wysokości 345,9 franków złotych;
- b) wymiaru i poboru kar pieniężnych w wypadkach, przewidzianych w art. 65 i 67 powołanej ustawy, dokonywać będą na rzecz samorządu wojewódzkiego, a aż do wprowadzenia go w życie, na rzecz Skarbu Państwa w b. dz. rosyjskiej, Tymczasowego Wydziału Samorządowego w b. dz. austriackiej i krajowych związków komunalnych w byłej dzielnicy pruskiej — na obszarze gmin miejskich — magistraty, poza obszarem tych gmin — wydziały powiatowe. Wzór księgi pierwszej załącza się pod I (Załącznik: wzór 1)

Jako zwrot kosztów wymiaru i poboru kar mogą gminy miejskie (powiatowe związki komunalne) pobierać 10 proc. z sum wypłaconych uprawnionym (§ 9 ustęp piąty) z tytułu ściągniętych kar pieniężnych.

Do kosztów wymiaru i poboru kar należą wszelkiego rodzaju koszty i wydatki z powodu sądowego postępowania karnego, o ileby sprawy karne podpadły pod orzecznictwo sądów.

§ 38. Egzekucja podatku, odsetek za zwłokę i kar pieniężnych, określonych w art. 62, 63 i 67 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747), oraz kosztów egzekucji odbywa się według postanowień, zawartych w art. 55 wspomnianej ustawy.

Do wymienionych w ustępie poprzednim należności mają odpowiednie zastosowanie przepisy, zawarte w art. 9 ustawy z dnia 6 grudnia 1923. (Dz. U. R.

P. Nr. 127, poz. 1044) i w rozporządzeniu wykonawczym do tegoż artykułu z dnia 26 stycznia 1924 roku. przepisy tej ustawy mają także odpowiednie zastosowanie w stosunku do magistratów (wydziałów powiatowych), które nie otrzymały terminów wypłat, określonych w § 9 ustęp piąty.

§ 39. Aż do wprowadzenia w życie samorządu powiatowego na ziemiach Spisza i Orawy — prawa i obowiązki wydziału powiatowego wykonywać będzie starosta pow. spisko-orawskiego.

§ 40. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1924.

W związku z wydaniem niniejszego rozporządzenia tracą stosownie do postanowień art. 25 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 z dniem 31 grudnia 1923 moc w b. dz. austriackiej: ustawa z dnia 20 grudnia 1905 o pobieraniu na obszarze b. Galicji opłat szynkarskich (Dz. Ust. Kraj. Nr. 11 z 1906.) i stawa z dnia 13 lutego 1903, o pobieraniu na tymże obszarze opłaty konsumcyjnej od piwa (Dz. U. R. P. Nr. 24.) oraz ustawy z dnia 26 września 1922 (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 831)

Opłaty szynkarskie i opłaty od piwa przypadające jeszcze za czas do 31 grudnia 1923 będą wymierzone i ściągnięte w myśl ustaw dotychczas obowiązujących i w sposób dotychczasowy.

Minister Spraw Wewnętrznych: Sołtan.

Minister Skarbu: W Grabski.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Dział nieurzędowy

Harcerstwo a Społeczeństwo.

Już nieraz odbił się o uszy wyraz „Harcerstwo” jednakże, śmiem sądzić, że fałszywie pojmuje je społeczeństwo. Mniemam powszechnie, że harcerstwo to jakieś towarzystwo sportowe lub organizacja wojskowa, gdzie uprawia się li tylko sporty, względnie ćwiczenia wojskowe urozmaicone śpiewem. Atoli tak nie jest. Jako dawny pracownik poznałem harcerstwo nawskroś i pragnę, aby ruch harcerski zatoczył szersze kręgi wśród młodzieży i starszych, tem bardziej, że spotykaliśmy się dotychczas z obojętnością, a pomoc starszych jest nam w dalszej pracy nieodzownie potrzebna.

Harcerstwo jest systemem wychowania młodzieży. Spyta może niejeden: „a co harcerstwo ma wspólnego z wychowaniem? niech o to się troszczą rodzice i szkoła!” Twierdzenie napozór słuszne, ale rozważmy, że rodzice mają więcej obowiązków nad wychowanie. Szkoła zaś trzymała młodzież w korbach tylko przedpoł. Resztę dnia spędza ona na ulicy wśród otoczenia, które ujemny wpływ na nią wywiera. I otóż tutaj przychodzi społeczeństwu w pomoc harcerstwo. Stara się ono tę lukę wypełnić godziwymi rozrywkami a szczególnie wpaja w młodzież zasady zdrowe, według których w życiu postępować należy. Jest to zadanie bardzo trudne; brak jest kierowników, którzyby tą sprawą należycie pokierowali i dla tego u nas harcerstwo jeszcze kuleje. Brak zaś kierowników tłumaczy się tem, że nie ma zainteresowania u ogółu. W sprawie wychowania jest koniecznie potrzebna pomoc starszych, którzy mają pod tem względem już pewną praktykę i którzyby tą sprawą pokierowali należycie. Dotychczas byliśmy zdani tylko na własną pracę i dlatego nie doszliśmy do celu. Praca w poszczególnych drużynach stoi jeszcze na niskim poziomie, a chcą ją popchnąć na nowe tory trzeba koniecznie współpracy starszych.

Druga rzecz, to poparcie materialne. Ponieważ harcerstwo ma wychowywać zdrowych i silnych obywateli konieczne jest, aby młodzież nasza więcej obcować z przyrodą i żyła na jej łonie, a nie karłowaciała w zadymionych szynkach i stawiała się ciężarem dla państwa. Wycieczki zaś i obozy stałe pociągają za sobą tak ogromne wydatki, że w sprawozdaniach naszych wciąż ukazują się deficyty. I znów jesteśmy zmuszeni odwołać się do społeczeństwa. Patrząc jednak na korzyści jakie młodzież wynosi z obozów, nie żał doprawdy tego, co się łożyło na te cele. Mam więc nadzieję, że nasz zew nie przebrzmi bez skutku.

Gdy za czasów niewoli ruch harcerski był tłumiony i prześladowany przez wrogów, miał wtedy licznych przyjaciół. I obecnie ma przyjaciół, ale platonicznych, stojących zdala, przyjaciół w słowach ale nie w uczynkach. Nie chodzi nam tu tylko o materialną przyjaźń, ale przede wszystkim o wytworzenie zrozumienia, atmosfery przychylności i ciepła dokoła poczyną harcerskich, aby ten wielki i zdrowy ruch wychowawczy rozwijał się przy współpracy i zajęciu się nim starszego społeczeństwa. Wstydem byłoby dla Koźmina, jeżeliby ten ruch upadł, gdzie tyle młodzieży jest. Nie bądźcie więc głuchemi na wezwanie, popierajcie ten ruch, aby zatoczył szersze kręgi, a owoce tej pracy będą wielkie i obfite. KELHA.

Ruch w towarzystwach

Stow. Chrześc. Nar. Naucz. Szk. Powsz. w Koźminie
WALNE ZEBRANIE

W sobotę, dnia 5-go kwietnia rb. o godzinie 4-tej po południu w szkole kat. Z powodu ważności obrad uprasza się o punktualne stawienie się wszystkich członków.

Tetzlaff, prezes.

Kronika miejscowa

Urząd Stanu cywilnego w Koźminie
za czas cd 26. III. do 1. IV. 1924 roku.

Porody syna: Suchodolski Józef rob. Serafinów, Nowak Stanisław, pomocnik handlowy Koźmin (bliźnięta.)

córkę: Szlachta Franciszek, robotnik Staniew, Branicki Wojciech, robotnik Stara Odra, Tomczyk Ignacy, rolnik Borzęcice, Andersz Franciszek, rolnik Polskie Oledry, Marciniec Józef, dyrektor szkoły ogrodniczej Koźmin, Gontowski Antoni, ślusarz kolejowy Poznań, Nowak Stanisław, pomocnik handlowy Koźmin, Damazyniak Józef, kontroler Kasy chorych Koźmin.

Wypadki śmierci: Mazurek Józef, 8 miesięcy Trzebin, Szewczykowska Marjana 79 lat Lipowiec, Rogowicz Tomasz, 50 lat Koźmin, Nowak Stanisław, Leszek 10 1/2 godz. Koźmin, Biadała Stefan, 1 1/2 lat Koźmin.

Warszawa. (Sprytny oszust). W Warszawie policja w tych dniach aresztowała niejakiego Piotra Domańskiego, który zachodził do zamożniejszych osób i zawierał transakcje na produktach spożywczych, pochodzące z rzekomo likwidującego się amerykańskiego Czerwonego Krzyża.

Skłonnych do zawarcia drobnego interesu, prowadził oszust na dworzec główny, pobierał pożądaną kwotę, później pod pozorem sprowadzenia dorózki ulatniał się. Jest dużo osób poszkodowanych.

Ruch wydawniczy.

PRACA ilustrowany tygodnik popularny, poświęcony nauce, literaturze, sztuce, sprawom społecznym, godziwej rozrywce wychodzi od lat 28 w Poznaniu.

Treść Nr. 14:

Honor i Ojczyzna, Dr. M. Michałkiewicz — O polską sztukę taneczną, Marjan Mayer — Geografia w Polsce, A. P. B. — Organizacja teatru w Grecji i Rzymie — Z cyklu: „Sonety więzienne“, (wiersz) Roman Wilkanowicz — Dwór Polski, (wiersz) Witold Łaszczeński — Jaworzyna, (wiersz) Tadeusz Drobiowski — Misterja a dramat, S. Frank — Groźba wyczerpania zapasów węgla i nafty, na ziemi Francuskie Kobiety — Marja Curie-Skłodowska i radjum — Humor w poezji japońskiej, Remigjusz Kwiatkowski — Panta rei, Parvulus — Nowe wydawnictwa — Rozmaitości: Jak Edison stał się bogaczem — Bank na olbrzymie transatlantyckim Prezenty ślubne — Różne działania promieni ultra fioletowych — Dobrowolna męczennica — Ryciny Powieści.

NOWA DROGERJA
KOŹMIN Wlkp.
RYNEK
TEL. 86

Na sezon

poleca

PENDZLE I SZCZOTKI

SZABLONY

FARBY

POKOSTY

LAKIERY

po cenach konkurencyjnych

Zur Saison

empfiehlt

Pinself und Bürsten

Schablonen

Farben

Firnis

Lacke

zu Konkurrenzpreisen

POTRZEBNA
SŁUŻĄCA

znająca wszystkie prace
wchodzące w zakres sa-
modzielnego prowadzenia
gospodarstwa domowego

BIAŁĘSKI, KOŹMIN

ulica Klasztorna nr. 14.

Chłopiec z uczciwy rodziny potrzebny od
zaraz do posyłek w drukarni
Zgłoszenia przyjmuje

Uwzględniajcie firmy ogłaszające w Główniku **Zakład Graficzny Koźmin właśc.: Leon Goldbek**

KUPUJĘ na podstawie stałej waluty
SADZONKI

Up To Date, Deodary i inne gatunki

Również mam zapotrzebowanie na
ZIEMNIAKI JADALNE
płacąc natychmiast gotówką najwyższe ceny dzienne

WITOLD THOMAS, BOREK **POŁOŻY ROLNICZE, PASZE,
NAWOZY SZTUCZNE, WĘGLE**

Polecam

Węgiel górnośląski

na korzystnych warunkach płatności

AKWIZYTORZY

potrzebni

w dziale gradowym
na powiat Koźmiński

Zgłoszenia pisemne

„VESTA“ Oddział OSTRÓW.

Zaginął brązowo biały PIES

(polowczyk)

za wysokim wynagrodzeniem oddać

Dom. Nowowieś.

WELNĘ

owczą, surową, brudną i praną
zakupuję i wymieniam

na sprzedaną wełnę najlepszej jakości
Płacę najwyższe ceny dzienne! Proszę się przekonać!

WELNY JUMPROWE I SWETROWE

w wielkim wyborze **Wetna na koldry**

NICI własnego wyrobu pierwszorzędnej jakości.
Najtańsze źródło zakupu dla odsprzedających

„TEKSTYL”

właśc. **Stanisław Józwiak, Poznań**
ul. Kantaka 6 (narożnik św. Marcina) Tel 3090

Proszę dokładnie zważać na firmę

Do magazynu bławatów, garderoby męskiej i tow. krótkich
potrzebny od zaraz

UCZEŃ
„BŁAWAT“, KOŹMIN

ul. Klasztorna nr. 14

Zapisujcie Orędownik
powiatu Koźmińskiego.

Telefon
116

„TEKTURA“

Adres telegr.
Tektura Krotoszyn

FABRYKA PAPY W KROTOSZYNIE

poleca: **Papy dachowe** wszelkich grubości wyrobu gat. przedwoj.

Lepnik do papy z paku węglow.

Pak z węgla kamiennego

Smolę prepar. górnośl.

Smolę destyl. węglową

Papę izolacyjną do budowl

Masę izolacyjną (Holz cement)

PO NAJNIŻSZYCH CENACH FABRYCZNYCH

Dla pp. hurtowników i dekarzy udzielamy
na ceny fabryczne do 20% rabatu!

**Kolejarskie
granatowe**

ubranie

prawie nowe na średnią
figurę

na sprzedaż

Zgłoszenia do Or. Urzęd.
pow. Koźmińskiego.

Skradzione

papiery wojskowe

na nazwisko

Franciszek Nowakowski
Koźmin, ul. Kilińskiego 5.

unieważniam

Koźmin, dnia 1. 4. 1924 r.

□□□□□□□□□□